Bezpłatnie

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie.

# WIADOMOŚCI GOSPODARCZE

Nr. 37. W Krakowie 10 października 1916. Rocznik I.

Drukowane jako rękopis. — Przedruk dozwolony jedynie z podaniem źródła.

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“ Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie pojawiają się w miarę potrzeby. Wysyłka odbywa się bezpłatnie. Instytucye, korporacye, oraz kupcy, rękodzielnicy i przemysłowcy okręgu Izby otrzymują

„WIADOMOŚCI GOSPODARCZE“

za ustnem lub pisemnem zgłoszeniem w biurze Izby handlowej i przemysłowej w Krakowie, ul. Długa 1. p., Tel. Nr. 2318.

— Bez odpowiedzialności. —

## Dodatki wojenne do podatków i podwyższenie należytości w Galicyi.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie przedłożyła J. E. Prezydentowi ministrów obszerny memoryał w sprawie ściągania w Galicyi dodatków wojennych do podatków oraz podwyższeń należytości, zaprowadzonych znanemi rozporządzeniami cesarskiemi z 28. sierpnia 1916 r.

Przesłany równocześnie Prezydyum Koła polskiego jakoteż Ministrowi dla Galicyi, Ministrowi skarbu oraz Ministrowi handlu memoryał Izby ma następujące brzmienie:

WASZA EKSCELENCYO!

„Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie ma zaszczyt w obronie powierzonych jej pieczy interesów gospodarczych, przedłożyć Waszej Ekscelencyi szereg uwag w sprawie ściągania w Galicyi podwyższonych rozporządzeniami cesarskiemi z 28. sierpnia 1916 podatków państwowych oraz należytości.

I. Od dwóch przeszło lat stanowi Galicya, jako graniczna prowincya Monarchii, teren nieustannych działań wojennych. Dwukrotnie przewaliły się przez kraj milionowe armie, szerząc ruinę i zniszczenie. Znaczna część kraju dziś jeszcze znajduje się w mocy wroga.

Wszystkie objawy życia zarobkowego Galicyi poddane są wpływowi bliskich działań wojennych. Wielkiemu celowi wojny służyć musi cała niemal działalność Zarządu publicznego i jego organów Swobodna komunikacya i wolność obrotu ulegają w obszarze wojennym daleko idącym ograniczeniom. Publiczne środki komunikacyjne niedostępne są w przeważnej mierze dla ruchu prywatnego, liczne zarządzenia gospodarczej organizacyi wojennej wykonywane bywają w tym obszarze o wiele ściślej i wykluczają coraz nowe elementy gospodarcze z dotychczasowych pól zarobkowania.

Zyski wielkiej konjunktury wojennej w całym szeregu działów wytwórczości i handlu ominęły prawie zupełnie Galicyę. Nierozwinięta w stosunku do zachodu wytwórczość przemysłowa i rozdrobniony obrót towarowy nie mogły wykorzystać wielkiego interesu dostaw wojennych, ani też wyzyskać swobodnie konjunktury targowej, gdyż doznawały wskutek działań wojennych nadzwyczajnych przeszkód już przy utrzymaniu normalnego toku interesów.

Tego ogólnego obrazu nie zmieni wyjątkowe położenie niewielkiego, najbardziej na zachód wysuniętego odcinka Galicyi. W tej części kraju dawało się odczuć pewne ożywienie ruchu gospodarczego w momentach korzystnej sytuacyi wojennej. Miało ono miejsce w pierwszych okresach mobilizacyi, wobec silnego zapotrzebowania oddziałów wojskowych, załatwiających na miejscu bezpośrednie zakupy, następnie po otwarciu wywozu do sąsiednich okręgów Królestwa Polskiego, wkońcu po przywróceniu wielkiego pola zbytu w Galicyi, wskutek zwycięskiej ofenzywy wiosennej roku 1915. Łączone z tymi wypadkami nadzieje stałego rozkwitu gospodarczego, dzielone również przez Izbę handlową i przemysłową, nie urzeczywistniły się niestety. Zmienne losy działań wojennych przerwały zapowiadające się ożywienie obrotu, który także w zachodniej części kraju wykazuje obecnie widoczne cechy stagnacyi.

Obrót z Królestwem Polskiem doznał wskutek zaostrzenia zakazów wywozu i zmonopolizowania licznych gałęzi obrotu w rękach Zarządu wojskowego, bardzo silnych ograniczeń. Równocześnie wyłączono w kraju liczne gałęzie handlu z swobodnego obrotu kupieckiego i przydzielono je utworzonym świeżo centralom wojennym. Ograniczenia te trafiają u nas zarobkowość kupiecką o wiele dotkliwiej, niż w reszcie państwa. Tak n. p. poddano cały obrót galicyjskim węglem kamiennym drogą ogólnej rekwizycyi uregulowaniu monopolistycznemu, w rękach specyalnej organizacyi gospodarczej. Handel masłem i serami zagranicznymi odebrany został kupiectwu i przeniesiony na zjednoczenie producentów mleczarskich. Podobnie zorganizowano sprzedaż śledzi w sposób monopolistyczny i ograniczono udział czynników kupieckich w obrocie zbożem i produktami mlewnymi na korzyść organizacyi spółkowych rolniczych itd. itd. Przykładów takich możnaby naliczyć wiele.

Przy stosowaniu proponowanych przez Izbę ulg podatkowych nie można czynić różnicy między wielkiemi bezpośrednio przez wojnę dotkniętemi przestrzeniami kraju, a nielicznemi okolicami, które pośrednio tylko odczuły skutki działań wojennych. Zasada ta przyjęta dla moratoryum galicyjskiego, stanęłaby w sprzeczności z rzeczywistym układem relacyi gospodarczych między zachodem a wschodem kraju. Zachodnia część Galicyi odgrywała zawsze rolę pośredniczącą przy zbycie wytworów przemysłowych do wielkich terenów konsumcyjnych Galicyi i Bukowiny i jako taka, interesowaną jest w wysokiej mierze każdą fazą położenia na wschodzie.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie podnosiła zawsze ten ścisły związek pomiędzy działaniami gospodarczemi na całym obszarze kraju i stale domagała się od rządu daleko idącego uwzględnienia postulatów wschodniej części Galicyi, stanowiącej ściślejszy obszar wojenny.

Jak długo znaczne wierzytelności Galicyi zachodniej stanowią pozycyę zupełnie niepewną, jak długo zachodnio-galicyjska wytwórczość przemysłowa zamkniętą jest od źródeł wielu surowców, zwłaszcza zaś od wielkich pól zbytu na wschodzie, nie można także i dla Galicyi zachodniej przyjąć istnienia nawet normalnych stosunków zarobkowych.

Wszystkie neuniknione skutki wojny znosi nasz kraj z ofiarnością i wytrwałością, którym trudno odmówić pełnego uznania.

Nałożone dotąd na ludność wielkie ciężary, zwłaszcza znaczne podwyższenia podatków pośrednich, przyjęte zostały bez słowa sprzeciwu i przyczyniają się wobec rozmiarów galicyjskiej konsumcyi w wydatnej mierze do podwyższenia dochodów państwa.

Obecnie przystępuje rząd do stałego oprocentowania olbrzymich wydatków wojennych i zarządził w tym celu znaczne podwyższenie całego szeregu podatków i należytości. Wiadomość o nałożeniu tych nowych wielkich ciężarów przyjęła opinia publiczna kraju z żywą obawą. Oddawano się nadziei, że dla Galicyi, jako najsilniej dotkniętego terenu wojennego, stworzone zostaną wyjątki, które uchronią gospodarstwo kraju przed dalszemi wstrząśnieniami.

Jako naczelny w tej mierze postulat, pozwala sobie Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie podnieść zasadę ogólnego wyłączenia całego kraju koronnego z pod obowiązku uiszczania omówić się mających w dalszym ciągu dodatków do podatków.

Co się tyczy czasu przyszłego wprowadzenia w Galicyi zarządzonych obecnie podwyżek podatkowych, wyraża Izba handlowa i przemysłowa zapatrywanie, iż w tej chwili nie dadzą się przewidzieć stosunki gospodarcze kraju w okresie powojennym. Ustalenie takich terminów w czasie obecnym nie wydaje się Izbie pożądanem, gdyż także okres dwóch lub trzech lat po ukończeniu wojny okazać się może za krótkim dla przywrócenia normalnych stosunków gospodarczych. Rozporządzenia cesarskie z 28. sierpnia br. należałoby tedy zawiesić dla Galicyi na dłuższy okres czasu, ustalić się mający po zawarciu pokoju i przywróceniu normalnych stosunków gospodarczych.

II. Przechodząc do szczegółowego omówienia postanowień cesarskiego rozporządzenia z dnia 28. sierpnia 1916 Dz. p. p. Nr. 281 czyni Izba handlowa i przemysłowa następujące wnioski w przedmiocie nowych dodatków wojennych:

*Ad § 1. ust. 1.* Wymierzony w wysokości 80% zwyczajnego wymiaru dodatek do podatku gruntowego dotyka tylko pośrednio zakresu działania Izby i jest już przedmiotem obszernych przedstawień powołanych do tej sprawy czynników.

Wobec tego wstrzymać się może Izba od dalszych uwag nad tą sprawą.

*Ad § 1. ust. 2.* Dodatek wojenny do podatku zarobkowego zająć musi najbardziej uwagę Izby i wymaga poświęcenia temu punktowi obszerniejszych wywodów. Rozporządzenie cesarskie stopniuje dodatek w obrębie powszechnego podatku zarobkowego wedle klas podatkowych, nakładając w pierwszej i drugiej klasie 100%-owy dodatek do podatku, w trzeciej i czwartej klasie 60%-owy dodatek do zwyczajnego wymiaru podatku. Kontrybuenci, nie wliczeni do poszczególnych klas, płacić mają 100%-owy dodatek przy rocznym wymiarze podatku nad 300 K, — 60%-owy przy rocznym wymiarze niżej 300 K.

Dodatek wojenny do podatku zarobkowego obciąża w równie dotkliwy sposób najszersze, niższe warstwy kontrybuentów, jak i o wiele mniej liczne koła zarobkujących, wszeregowane do wyższych dwu klas.

Rozporządzenie cesarskie, nie biorąc pod uwagę skutków stanu wojennego, nakłada na kontrybuentów z kół handlu, przemysłu i rękodzieł, podwyższenie podatku w wymiarze, który w odniesieniu do stosunków galicyjskich stanowić może poważną przeszkodę dla dalszego prowadzenia przedsiębiorstw.

Ważną rolę odgrywa kwestya, z jak wielkim ubytkiem liczyćby się musiał rząd na wypadek uwolnienia kraju naszego od dodatku wojennego w tej kategoryi podatków. Wedle wydawnictwa „Mitteilungen des k. k. Finanzministeriums XX. Jahrgang“ brała Galicya w roku 1910 w wyniku całego podatku zarobkowego udział w wymiarze 6.70%, co się tłumaczy przeważnie rolniczym charakterem kraju.

Dochody netto z ogólnego podatku zarobkowego w latach 1910, 1911 i 1912 dostarczają również dowodu, że świadczenie podatkowe Galicyi w porównaniu z resztą obszaru państwa jest stosunkowo niskie, oraz że zniesienie u nas dodatku wojennego nie może zachwiać ogólnem obliczeniem rządu, przyjętem za podstawę nowych podwyższeń podatkowych.

Czysty dochód z ogólnego podatku zarobkowego wynosił mianowicie w latach

| | 1910 | 1911 | 1912 |
|---|---|---|---|
| | | koron: | |
| w Austryi | 36,790.798 | 36,702.323 | 36,511.079 |
| w Galicyi | 2,507.009 | 2,578.278 | 2,562.993 |

Niemoc gospodarcza szerokich warstw zarobkujących kraju odzwierciedla się jasno w rozkładzie kontrybuentów pomiędzy klasy podatku zarobkowego i przemawia dobitnie przeciw nadmiernemu obciążaniu nierozwiniętego gospodarstwa krajowego właśnie w okresie szalejącej wojny światowej.

**Przypis podatku zarobkowego na rok 1911.**

| Cała Austrya: Ilość przedsiębiorstw podlegających podatkowi | Cała Austrya: Kwota podatku | W klasie | Galicya: Ilość przedsiębiorstw podlegających podatkowi | Galicya: Kwota podatku |
|---|---|---|---|---|
| 3.996 | 9,366.445 | I | 193 | 270.880 |
| 15.862 | 7,007.271 | II | 1.496 | 452.697 |
| 77.688 | 7,630 644 | III | 6.977 | 680.037 |
| 777.707 | 8,565.465 | IV | 111.056 | 931.110 |
| 875.253 | 32,569.824 | I-IV | 119.722 | 2,334 725 |

Z zestawienia tego wynika, że główny wymiar podwyższonych należytości podatkowych miałyby w Galicyi opłacać wielkie masy nisko opodatkowanych, które najmniej stawić mogły opór ujemnym skutkom działań wojennych.

Opierając się na powyższych wywodach czyni tedy Izba handlowa i przemysłowa wniosek, aby aż do oznaczyć się mającej po wojnie chwili, wyjąć całą Galicyę z pod działania nowo zaprowadzonych dodatków do powszechnego podatku zarobkowego.

*Ad § 1. ust. 3.* Podatek zarobkowy od przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania rachunków wedle II. części ustawy o podatkach osobistych, obłożony został dodatkiem w wymiarze 20% zwyczajnego podatku, łącznie z dodatkiem od dywidend akcyjnych, wynoszących więcej niż 10%. Rozporządzenie cesarskie przyjmuje nadto dla towarzystw akcyjnych, stowarzyszeń akcyjnych, akcyjnych spółek komandytowych, gwarectw, stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych oraz spółek z ograniczoną poręką dalszy dodatek wedle rentowności przedsiębiorstwa. Dodatek ten zaczyna się już przy zysku przenoszącym 6% i wynosi przy rentowności

| | |
|---|---|
| nad 6% do łącznie 8% . . . . . . . | 30% |
| nad 8% do łącznie 10% . . . . . . . | 40% |
| nad 10% do łącznie 12% . . . . . . . | 50% |
| nad 12% do łącznie 14% . . . . . . . | 70% |
| nad 14% . . . . . . . . . . . | 80% |

zwyczajnego wymiaru podatku.

Z punktu widzenia ogólnych interesów gospodarczych państwa nie może Izba wstrzymać się od uwagi, iż wobec znanego powszechnie nadmiernego opodatkowania nowoczesnych form asocyacyi gospodarczych w Austryi, stanowić będą nowo zaprowadzone dodatki do podatków poważną zaporę dla rozwoju dalszej przedsiębiorczości.

Udział Galicyi jest i w tej kategoryi podatków nieznacznym i nie może odgrywać w dochodzie ogólnym państwa poważniejszej roli. Czysty dochód podatku zarobkowego, opłacanego przez przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego składania rachunków wynosił w roku

| | 1910 | 1911 | 1912 |
|---|---|---|---|
| | | koron | |
| w Austryi | 62,980.607 | 65,147.818 | 75,704.887 |
| w Galicyi | 3,293.075 | 3,417.977 | 3,725.265 |

Biorąc za podstawę powyższe cyfry, stwierdzić może Izba, iż wynik dodatku wojennego do tej kategoryi podatku zarobkowego przedstawiałby się w Galicyi bardzo skromnie, a jego zniesienie naraża w nieznacznej tylko mierze rachunek dochodu całego państwa.

Właśnie jednak tutaj trafiłby u nas dodatek takie przedsiębiorstwa, które odmiennie od stosunków na zachodzie Austryi, nie mogły w czasie wojny osiągnąć owych zysków, które rząd z całą racyą pragnie opodatkować na ogólne cele wydatków wojennych.

Wchodzą tu w rachubę przedewszystkiem publiczne instytucye kredytowe oraz stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze Galicyi. Wskutek podcięcia całego ruchu kredytowego i nader ciężkiego położenia dłużników, narażone zostały galicyjskie instytucye bankowe na poważne straty, nie mogąc równocześnie partycypować w wielkich zyskach założycielskich i emisyjnych, w olbrzymich dostawach wojennych i znacznych obrotach handlowych, które stanowiły dla wielkich banków austryackich znaną powszechnie konjunkturę zysków. W podobnem położeniu znajdują się stowarzyszenia zarobkowe i gospodarcze naszego kraju i to zarówno w dziale kredytowym, jak też w działach wytwórczości i obrotu towarów. Jest tedy rzeczą widoczną, że także i przedsiębiorstwa obowiązane do publicznego składania rachunków nie mogą, zdaniem Izby, doznać dalszego obciążenia i winny być zwolnione od uiszczenia dodatku wojennego do podatku zarobkowego.

*Ad § 1. ust. 4.* Do podatku rentowego przewiduje rozporządzenie cesarskie dodatek w wysokości 100%. Udział Galicyi w wynikach podatku rentowego wyższym jest niż w innych kategoryach podatkowych.

Czysty dochód podatku rentowego wynosił w latach:

| | 1910 | 1911 | 1912 |
|---|---|---|---|
| | | koron | |
| Austrya: | 11,889.730 | 12,363.729 | 13,152.563 |
| Galicya: | 1,235.192 | 1,254.990 | 1,301.943 |

Przeciętnie uiszcza tedy Galicya około 10% sumy podatku rentowego w państwie, co przy konstrukcyi tego podatku odpowiada tylko silniejszemu obdłużeniu, zwłaszcza wyższemu obciążeniu własności nieruchomej w Galicyi.

Uwzględniając odmienny charakter podpadających pod tę kategoryę przedmiotów podatkowych, proponuje Izba handlowa i przemysłowa ustanowienie różnicy pomiędzy niższymi a wyższymi dochodami przy rozłożeniu dodatku wojennego.

Wzorując się na dodatku wojennym do podatku osobisto-dochodowego czyni mianowicie Izba wniosek, aby zwolnić w Galicyi od opłaty dodatku do podatku rentowego tych wszystkich kontrybuentów,

których dochód podlegający opłacie podatku rentowego, ani sam, ani w połączeniu z innymi dochodami nie dosięga rocznie kwoty 3000 K.

Izba wychodzi przytem z zapatrywania, iż przewidziana przez ustawę dolna granica obłożonych podatkiem rentowym dochodów, winna być ze względu na ciężkie położenie w czasie wojennym i znaczne podrożenie kosztów życiowych, podwyższoną do 3000 K.

Pobór podatku rentowego dotyka co prawda pośrednio tylko interesów handlu i przemysłu a to, w związku z ogólnem ułożeniem stosunków gospodarczych i zmniejszoną siłą kupna szerokich warstw konsumentów. Mimo to sądzi Izba, iż wystąpić powinna w obronie owych mniej zamożnych czynników, których stałe dochody z fundowanych papierów wartościowych i innych źródeł, podlegających podatkowi rentowemu, wystarczały w czasie pokoju dla osiągnięcia minimum egzystencyi. Sfery te nie mogą przerzucić podwyżki podatku na inne warstwy i zasługują z tego względu na ochronę w czasie trwania stosunków wojennych.

*Ad § 1. ust. 5.* Dodatek wojenny do podatku osobisto-dochodowego wynosić ma wedle wysokości dochodów pomiędzy 15—120% zwyczajnego wymiaru. Wspomnieliśmy już, iż c. k. rząd w uznaniu ciężkiego położenia mniej zamożnych kontrybuentów, uwolnił od opłaty dodatku wojenego dochody niżej 3000 K.

Zasada ta najzupełniej słuszna pod względem społeczno-gospodarczym, wymaga jednak w odniesieniu do Galicyi pewnego uzupełnienia. — W o wiele wyższym niż gdzieindzej stopniu, opłacają w naszym kraju podatek osobisto-dochodowy szerokie warstwy najniższych kontrybuentów.

Udział Galicyi w czystym dochodzie podatku osobisto-dochodowego przedstawia się za lata 1910 do 1912 w następujący sposób:

| | 1910 | 1911 | 1912 |
|---|---|---|---|
| Austrya: | 85,556.915 | 90,949.590 | 101,717.841 |
| Galicya: | 6,073.634 | 6,225.814 | 6,509.836 |

Podobnie wynosił przypis na lata:

| | 1910 | 1911 |
|---|---|---|
| w Austryi: | 88,838.269 | 97,232.386 |
| w Galicyi: | 5,633.974 | 6,142.469 |

Na ogólną liczbę 124.014 kontrybuentów przypada w Galicyi 94.995 czyli 76.60% na zeznających dochody od 1200 do 3600 K rocznie. Dochody między 3600 a 7200 K rocznie wykazało 20.481 kontrybuentów, czyli 16.51% ogółu kontrybuentów. Najniższe stopnie dochodu obejmują tedy w naszym kraju 97.08% ogółu kontrybuentów.

Wolne od podatku minimum musi być wobec tego podniesione dla Galicyi w sposób odpowiadający stosunkom dochodowym ludności.

Jeżeli silniejsze podwyższenie już przy średnich i wyższych dochodach trafia dotkliwie kontrybuentów galicyjskich, to wogóle zarzucić należy myśl dalszego obciążenia szerokich warstw uboższych podatników.

Biorąc pod uwagę znaczne bardzo przesunięcia zarówno w dochodach jak i w stosunkach życiowych kraju, należałoby zdaniem Izby podnieść zwolnioną od dodatku dolną granicę podatku osobisto-dochodowego do 6000 K rocznego dochodu.

III. Odnośnie do podwyżek należytości ustanowionych rozporządzeniem cesarskiem z 28. sierpnia 1916 Dz. p. p. Nr. 281 przedkłada Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie następujące wnioski:

Przeważna część podwyżek należytości opiera się na presumcyi, iż zamknięte gospodarstwo wojenne wywołało wewnątrz państwa znaczną płynność pieniądza oraz zwiększenie wartości towarów, w którem rząd pragnie sobie zapewnić odpowiedni udział w postaci podwyższenia należytości.

Presumcya ta, trafna tylko w odniesieniu do okolic państwa niedotkniętych wojną, nie może znaleść zastosowania w terenie wojennym, gdzie cały obrót gospodarczy podlega nadzwyczajnym ograniczeniom i gdzie po krótkich okresach obfitości pieniądza i łatwego zbytu towarów, panować poczyna ogólny zastój i silne zmniejszenie konsumcyi jako skutek ostatniej inwazyi nieprzyjacielskiej. Zachodzą też wszelkie oznaki, że stosunki zarobkowe i gospodarcze ulegną dalszemu pogorszeniu, a nowe zarządzenia na polu gospodarstwa wojennego ścieśniają nieustannie teren działania swobodnej zarobkowości prywatnej.

Wobec rozdrobnienia wszystkich form gospodarczych w Galicyi, szczególnie wobec zatomizowania handlu towarowego, musiałoby podwyższenie stawek należytościowych wpłynąć nader szkodliwie na dalszy bieg interesów i spowodować nowe utrudnienie ograniczonych w silnej mierze obrotów. Z wyjątkiem należytości emisyjnych od akcyi oraz należytości od wygranych loteryjnych, należałoby tedy zdaniem Izby, pozostawić w Galicyi wszystkie należytości w dawnym wymiarze i przesunąć zaprowadzenie podwyżek na dalszy okres po zawarciu pokoju.

IV. Przeciwko należytościom od totalizatora i zakładów wyścigowych nie podnosi Izba handlowa i przemysłowa z natury rzeczy żadnych zarzutów.

Podobnie nie występuje Izba w uwzględnieniu jednolitej techniki podatkowej z odrębnemi żądaniami w sprawie stosowania podatku od zapałek, podwyższenia opłat od piwa, zwyżki cen wyrobów tytoniowych, znacznego podrożenia należytości pocztowych itd. itd.

Wszystkie te pośrednie podwyższenia dochodów państwa przedstawiają się jako konieczności gospodarstwa publicznego i będą przez Galicyę ponoszone w stosunku odpowiadającym jej sile konsumcyjnej.

Izba handlowa i przemysłowa w Krakowie ma zaszczyt uwagi swe polecić szczególnej pieczy Waszej Ekscelencyi w przekonaniu, iż przyjęcie naszych wniosków leży zarówno w interesie przyszłej zdolności podatkowej kraju, jak w ogólnym interesie gospodarki finansowej państwa.

---

# Nowe należytości pocztowe

**ważne od 1. października 1916 w obrębie Austryi, oraz w obrocie z Węgrami, Bośnią-Hercegowiną i Niemcami. W obrocie z zagranicą obowiązują i nadal prócz uwidocznionych tu wyjątków dotychczasowe opłaty pocztowe.**

### LISTY:

**Listy zwykłe bez podanej wartości i listy sądowe:** a) do 20 gr. wagi 15 hal., b) za każdych dalszych 20 gr. wagi 5 hal. Częściowo opłacone: kwota brakująca do pełnej frankatury dwa razy wzięta i zaokrąglona w górę do cyfry przez 5 podzielnej. Nieopłacone: podwójna należytość za frankaturę zaokrąglona w górę do cyfry przez 5 podzielnej. Uwaga: Za *awiza kolejowe* wynosi opłata 15 h.

*Za nieopłacone pisma służbowe władz* podległe opłacie pobiera się należytość równą pojedynczej frankaturze.

Przepisy o uwolnieniu od opłaty pocztowej pozostają nadal w mocy.

**Kartki pocztowe:** Za kartki pojedyncze wzgl. za każdą część kartki podwójnej a) rządowego nakładu z wydrukowanym znaczkiem pocztowym 8 hal., b) prywatnego nakładu 10 hal.,

Uwaga: Uzupełnienie frankatury za drugą kartkę dokonywa się dopiero przy jej doręczeniu.

**Druki:** a) druki niepilne za każde 50 gram. wagi 3 hal. b) druki pilne — obok należytości za każde 50 gr. 3 hal. dodatek od sztuki 2 hal (dodatek ten opłaca się przez nalepienie osobnego znaczka). Druki pilne muszą być w całości opłacone. Druki nieopłacone niedopuszczalne. c) druki dla ciemnych w obrębie Austryi i w obrocie z Bośnią i Hercegowiną i Niemcami (w obrocie z Węgrami należytości jak za zwykłe druki). Do 50 gr. 3 h., do 100 gr. 5 h., do 100 gr. 10 h., do 200 gr. 20 h., do 3000 gr. 30 h. (Druki dla ciemnych muszą być w całości opłacone.

**Papiery kupieckie:** za każdych 50 gr. wagi 5 h., najmniej jednak 25 h. Nieopłacone niedopuszczalne.

**Próbki towarowe:** za każdych 50 gr. wagi 5 h., najmniej jednak 10 h. Nieopłacone niedopuszczalne.

**Przesyłki mieszane (druki, papiery kupieckie, próbki):** za każdych 50 gr. wagi 5 h., najmniej jednak: a) za druki i próbki 10 h., b) za druki, próbki i papiery kupieckie, najmniej 25 h. Nieopłacone niedopuszczalne.

### LISTY WARTOŚCIOWE.

**I. Listy zamknięte:** a) należytość wpisowa 25 h., b) należytość od wagi do 20 g. wagi 15 h., za każdych dalszych 20 g. 5 h., c) należytość od podanej wartości, a to: w obrocie krajowym za każdych 300 K, albo część tej kwoty 5 h., w obrocie z Węgrami, Bośnią-Hercegowiną i z Niemcami 10 h. Uwaga! Łączna należytość za list wartościowy wynosi najmniej 60 halerzy. Listy wartościowe muszą być opłacone przy nadaniu.

**II. Listy otwarte:** (dopuszczalne są tylko prywatne i tylko w obrębie Austryi; muszą być opłacone przy nadaniu). a) należytość jak za zamknięty list wartościowy, zobacz wyżej ad I., a nadto: b) dodatek do wartości mianowicie za każdych 1200 K lub część tej kwoty 10 h.

### PAKIETY:

Obrót w obrębie Austryi:

**I. Pakiety bez podanej wartości:** Należytość zwykła do 1 kg. wagi 60 h., do 5 kg. wagi 80 h., do 10 kg. wagi 2 K, do 15 kg. wagi 3 K, do 20 kg. wagi 4 K. Taryfa zniżona dla pakietów do 5 kg wagi 60 h. — obowiązująca dla miast stołecznych i miast liczących ponad 30.000 mieszkańców w obrocie z podmejskiemi miejscowościami w promieniu 25 wzgl. 50 i 75 Km.

Obrót z Węgrami i Bośnią-Hercegowiną:

Należytość od wagi do 5 kg 80 h., do 10 kg 2 K, do 15 kg 3 K, do 20 kg 4 K.

Obrót z Niemcami:

Należytość od wagi: a) do 5 kg 80 h., b) nad 5 kg dla pruskich prowincyi Ślązka i Saksonii, król. Saksonii, państw turyngskich, Księstwa Anhalt, w. ks. Baden, krajów hohenzollernskich, król. Bawaryi (wyjąwszy Palatynat nadreński) i król. Wirtembergii, nad 5—10 kg 2 K, nad 10—15 kg kg 3 K, nad 15—20 kg 4 K, dla reszty Nemiec nad 5—10 kg 2 K 40 h., nad 10—15 kg 4 K 20 h., nad 15—20 kg 6 K.

**II. Pakiety z podaną wartością:** a) należytość od wagi jak wyżej pod I. b) należytość od podanej wartości a to za każdych 300 K 5 h., najmniej jednak 10 h.

Uwaga: Od pakietów prywatnych nieopłaconych pobiera się w obrocie krajowym (w obrębie Austryi) dodatek 20 h. W obrocie z Węgrami, Bośnią-Hercegowiną i Niemcami muszą być pakiety opłacone przy nadaniu. Pakiety powziątkowe muszą być opłacone przy nadaniu także w obrocie krajowym (w Austryi).

Za pakiety przestrzenne (Sperrgut) opłaca się dodatkową należytość w wysokości połowy opłaty za wagę.

### PRZEKAZY:

A. **Przekazy zwykłe:** 1° zasadnicza należytość od sztuki 15 h., 2° należytość za wartość od każdych 50 K. albo część tychże 5 h.

Obrót do Niemiec: za każde 50 K lub część tychże 25 h.

B. **Przekazy telegraficzne:** 1° należytość jak pod A. 2° należytość za telegram. 3° należytość za doręczenie osobnym posłańcem jak przy przesyłkach listowych, musi być z góry opłaconą.

**Poświadczenia złożenia poczt. kasy oszczędności:** Za dopisek na odwrotnej stronie poświadczenia złożenia 10 h. Za potwierdzenie urzędowe przy przesyłaniu podatków lub innych należytości na kartce pocztowej 10 h., listem 15 h.

### A. OBCIĄŻONE POWZIĄTKIEM LISTY POL., LISTY WARTOŚCIOWE I PAKIETY:

1° przy **nadaniu:** (pakiety **powziątkowe** muszą być opłacone przy nadaniu): a) opłata normalna za list polecony, list wartościowy, względnie pakiet; b) opłata za okazanie przesyłki odbiorcy (Vorzeigegebür), którą się przy nadaniu uiszcza 10 h. 2° przy **wykupnie** przesyłki zwykła należytość za przekaz, którą potrąca się ze ściągniętej kwoty.

### B. ZLECENIA.

**W obrębie Austryi, w obrocie z Węgrami i Bośnią-Hercegowiną i w obrocie z Niemcami.**

1° przy **nadaniu:** należytość za list polecony tej samej wagi. 2° przy **wykupnie** zlecenia: a) należytość za okazanie (Vorzeigegebür) 10 h., b) należytość za zwykły przekaz potrzebny do przesłania ściągniętej gotówki 10 h.

### A. PRZESYŁKI DORĘCZANE OSOBNYM POSŁAŃCEM.

Za doręczenie osobnym posłańcem płaci się: a) w miejscowym okręgu doręczeń urzędu oddawczego w obrębie Austryi i w obrocie z Bośnią-Hercegowiną i Niemcami za pakiet 50 h., za każdą inną przesyłkę 30 h., W obrocie z Węgrami: za pakiet 1 K., za inną przesyłkę 60 h.; b) za doręczenie w pozamiejscowym okręgu doręczeń (dopuszczalne tylko w obrębie Austryi) uiszcza się należytość posłańczą bez względu na odległość 1 K. 50 h.

Zwykłe przesyłki listowe i pakiety doręczane osobnym posłańcem muszą być z góry opłacone (frankowane).

Uwaga: ad a) wyszczególnione należytości płaci nadawca przy nadaniu względnie odbiorca przy doręczeniu zależnie od tego, który z nich żąda pospiesznego doręczenia przesyłki. Ważne także w obrocie z zagranicą. ad b) należytość posłańczą uiszcza z reguły adresat, który też może żądać doręczenia osobnym posłańcem. Jeżeli opłaca ją nadawca, to nie płaci on już należytości pod a).

### B. PAKIETY PILNE

**(Przesyłki z ikrą rybią, krowianką i t. d.)**

Oprócz zwykłych należytości opłaca się za pakiety pilne: 1° osobną należytość za spieszny transport, od sztuki 1 K. 20 h., 2° należytość za doręczenie pospieszne jak wyżej pod A. chyba, że chodzi o pakiet poste-restante.

Uwaga: Pakiety pilne są dopuszczalne tylko w obrębie Austryi i w obrocie z Niemcami.

### SŁUŻBA ODDAWCZA.

**I. Należytość za doręczenie:** (listy wartościowe pakiety i pieniądze przekazowe doręcza się władzom tylko na wyraźne żądnie i to za opłatą należytości za doręczenie). a) za list wartościowy do 1000 K 10 h., za listy ponad 1000 K: za każdych 1000 K albo część 10 h. b) za pakiet bez podanej wartości albo z podaną wartością do 1000 K 20 h., przy pakietach z podaną wartością nad 1000 K, za każdych 1000 K albo część 10 h. c) za doręczenie kwoty przekazowej albo kwoty przekazu P. K. O. do 10 K 5 h., nad 10 K 10 h, nad 1000 K od każdych 1000 K albo część tej kwoty 10 h. d) za zawiadomienie o listach wartościowych lub pakietach za każdy list lub pakiet 5 h.

**II. Należytość składowa:** za każdy pakiet i dzień zwłoki 5 h. — Uwaga: ad 2) wolne od składowego są władze i osoby wojskowe poniżej oficera.

**III. Przechowywanie przesyłek do dyspozycyi odbiorców:** a) za zwykłe i zapisane (polecone) przesyłki listowe i listy wartościowe jeżeli niema osobnej skrytki miesięcznie 2 K, za zwykłą skrytkę miesięcznie 3 K, za większą skrytkę 4 K. b) za przechowanie przekazów poczt. i przekazów P. K. O. miesięcznie 5 K. c) za pakiety: 1° należytość fachową miesięcznie 5 K, 2° nadto należytość od sztuki 5 h. — Przedsiębiorstwa gazetowe nie opłacają fachowego. — ad 2) i 3) Ważne także w obrocie z zagranicą.

Uwaga: należytość od sztuki pobiera się w miejscowościach, gdzie istnieje doręczanie pakietów bez ograniczenia od każdego pakietu, w innych zaś miejscowościach, tylko od tych pakietów, które w braku zastrzeżenia należałoby doręczyć.

### NALEŻYTOŚCI ZA WYJĄTKOWE ŚWIADCZENIA:

**1. Wpisanie przesyłki listowej bez wartości (rekomendacya):** Opłata wpisowa od sztuki 25 h.

Uwaga: Przy przesyłkach zapisanych musi być należytość wpisowa oraz reszta należytości wpłacona przy nadaniu.

**2. Za nadanie listów poleconych i telegraficznych przekazów poza godzinami urzędowemi dla stron (Spätlingssendungen):** Opłata od sztuki płatna przy nadaniu 25 h.

Uwaga: W których urzędach to jest dopuszczalne, oznacza Dyrekcya poczt; ważne także w obrocie z zagranicą.

**3. Rewers zwrotny albo potwierdzenie wypłaty:** Opłata od sztuki płatna przy nadaniu 25 h.

Uwaga: Jeżeli nadano kilka pakietów na wspólny adres, należy się tylko pojedyncza opłata. Rewersy dodane do pism od władz do stron prywatnych nie podlegają opłacie. Ważne także w obrocie z zagranicą.

**4. Listy dworcowe:** Za wyjątkową manipulacyę z jednym listem dziennie — opłata miesięcznie z góry 10 K.

Uwaga: Listy dworcowe dopuszczalne są tylko w obrębie Austryi; muszą one być ofrankowane przy nadaniu.

**5. Żądania zwrotu przesyłki. — Zmiana adresu. Zmiana powziątku. — Zmiana zlecenia:** a) jeżeli żądania zgłoszono w urzędzie nadawczym i tam wykonano: od każdej przesyłki z wyjątkiem zwykłych przesyłek listowych 10 h., b) w innych wypadkach: 1) gdy wykonanie żądania ma nastąpić pisemnie w obrębie Austryi 25 h., zaś w obrocie z Węgrami, Bośnią-Hercegowiną i Niemcami tudzież z resztą zagranicy należytość jak za list zapisany (polecony) do 20 g.; 2) za wykonanie żądania w drodze telegraficznej należytość za telegram.

Uwaga: Jeżeli dyspozycya dotyczy kilku przesyłek do jednego i tego samego adresata, to pobiera się pojedynczą należytość.

**6. Za uwiadomienie nadawcy pakietu, któremu właściwie z kilku adresatów pakiet doręczono:** dopuszczalne tylko w obrębie Austryi i w obrocie z Węgrami, Bośnią-Hercegowiną, opłata 25 h.

Uwaga: Należytość płaci nadawca przy odbiorze uwiadomienia.

**7. Uwiadomienie nadawcy o niewykupieniu zlecenia:** dopuszczalne tylko w obrębie Ausryi na żądanie nadawcy — należytość 25 h.

Uwaga: Należytość płatna przy odbiorze uwiadomienia.

**8. Uwiadomienie nadawcy o niedoręczalności pakietu** 25 h.

Uwaga: Należytość płatna przy odbiorze uwiadomienia.

**9. Dostarczenie upoważnienia do wypłaty w razie zaginięcia etc. przekazu pocztowego:** w obrębie Austryi oraz w obrocie z Węgrami i Bośnią-Hercegowną 25 h. Płatne przy zgłoszeniu zaginięcia. (W obrocie z Niemcami nic się nie płaci).

**10. Za legitymacyę pocztową** 50 h. — płatne przy wystawieniu.

**11.Poszukiwania za przesyłkami:** a) opłata za poszukiwanie przesyłki zapisanej wynosi 25 h., b) za poszukiwanie zwykłej przesyłki listowej w obrocie krajowym oraz w obrocie z Węgrami i Bośnią-Hercegowiną nie płaci się żadnej należytości; natomiast w obrocie z Niemcami wynosi opłata 25 h. (Opłatę tę ściąga się dodatkowo, gdy dochodzenia wykażą, że przesyłkę doręczono. Ważne także w obrocie z zagranicą), c) jeżeli poszukiwania wymagają znacznego nakładu pracy, należy zwrócić koszta.

Uwaga: Za poszukiwania za kilkoma pakietami należącymi do wspólnego adresu przesyłkowego, pobiera się pojedynczą należytość. Władze nie opłacają żadnej należytości za poszukiwania.

**12. Zwrot kosztów za przepakowanie przesyłek:** Za ponowne opakowanie przesyłek uszkodzonych nie z winy poczty należy się zwrot kosztów. (Ważne także w obrocie z zagranicą).

### NALEŻYTOŚCI W POSTĘPOWANIU OCLEWAJĄCEM.

a) za zastępcze oclenie przesyłki listowej 5 h., b) za zastępcze oclenie pakietu lub pudełka wartościowego 25 h. (Przy pakietach pocztowych Colis postaux znajduje ta należytość pokrycie w należytości za doręczenie). c) należytość ewidencyjna za pakiety i pudełka wartościowe co do których odbiorca zastrzegł sobie załatwienie formalności cłowych, za każdy rok kalendarzowy z góry 5 h. d) należytość za przeniesienie cłowych pakietów i pudełek wartościowych do urzędu cłowego celem umożliwienia adresatowi załatwienia formalności cłowych, za każdy pakiet i każde pudełko 10 h. (Dotyczy wypadków, w których adresat zastrzegł sobie załatwienie formalności cłowych). e) należytość za uwiadomienie o nadejściu pakietu lub pudełka wartościowego, którego oclenie adresat sobie zastrzegł za każdy pakiet lub każde pudełko 5 h. f) należytość za przechowanie uwiadomień pod e) wymienionych do dyspozycyi adresata, za każdy miesiąc ryczałtowo z góry 2 K. g) należytość za przeprowadzenie postępowania z frankaturą cłową (Zollfrankozettelverfahren) za każdą przesyłkę 25 h. h) należytość ewidencyjna od wychodzących za granicę przesyłek z towarami przeznaczonymi do naprawy, wzorami lub towarami przeznaczonymi na niepewną sprzedaż, za każdy pakiet 50 h. k) należytość ewidencyjna od pakietów zwracanych napowrót za granicę, a zawierających towary przeznaczone do naprawy, wzory lub towary przeznaczone na niepewną sprzedaż, za każdy pakiet 50 h. l) należytość za przepakowanie: (zwrot kosztów).

Odpowiedzialny redaktor: Dr. Rudolf Beres. Nakład i własność Izby handlowej i przemysłowej. — Czcionkami Drukarni Narodowej w Krakowie.